

Betänkandet (SOU 2017:79) ”Finansiering av public service”

TU – Medier i Sverige har tagit del av rubricerat betänkande och får anföra följande.

1. Sammanfattning

TU ifrågasätter att begreppet ”public service” enbart är något som ska användas för sändningsverksamhet som bedrivs på uppdrag av statsmakten i form av tre statsägda programbolag. Enligt TU:s mening fyller andra medier, t ex dagspressen, en nog så viktig public service-uppgift.

TU tillstyrker förslaget om att ersätta den nuvarande radio- och tv-avgiften med en individuell ”public service-avgift”.

TU avstyrker förslaget om att tillståndsperioden för de tre programföretagen ska vara åtta år – tvärtom bör tillståndsperioden förkortas till som längst tre år.

2. ”Public service-begreppet”

TU kan inte dela utredningens uppfattning om att begreppet ”public service” ska reserveras till den verksamhet som bedrivs av SR, SVT och UR. Det är helt riktigt att ”public service” är en kollektiv nytta som är till gagn för hela samhället. Men till detta bidrar även privata medier, särskilt dagspressen, i stor omfattning.

Det är väl känt att människor tycker att traditionella medier är det bästa sättet att informera sig om en kris fortsatta utveckling (se forskningsrapporten ”Hesa Fredrik, krisappar och larm från den nationella SOM-undersökningen 2014”).

Vid terrordådet på Drottninggatan i Stockholm den 7 april 2017 besöktes t ex Expressen av 3,5 miljoner och Aftonbladet av 6,9 miljoner unika webbläsare.

Och där de tre programbolagen inte finns, så finns dagspressen. Därför krävs ett ändrat synsätt på såväl vad som är "public service", som finansieringen därav.

Det statliga mediestödet består i dag av 8,25 miljarder till de tre programbolagen och ca 0,57 miljarder i presstöd. Det är en konstig fördelning med tanke på att det är dagspressen som i allt väsentligt upprätthåller public service-funktionen utanför storstäderna.

Enligt TU:s mening måste därför alla medier som kan sägas utföra en public service-funktion inkluderas i "public service-begreppet". Och detta måste också påverka synen på fördelningen av det statliga mediestödet.

3. Public service-avgiften

TU tillstyrker förslaget om att ersätta den nuvarande "Radio- och tv-avgiften" med en individuell "public service-avgift" – med det tak och de begränsningar som anges i förslaget. TU vill dock understryka att fördelningen av det statliga mediestödet – i sin helhet - måste ske med beaktande av vad som ovan anförts.

4. Tillståndsperioden

I betänkandet föreslås att tillståndsperioden för de tre "public service-bolagen" ska gälla i åtta år.

TU avstyrker detta bestämt.

Det är för det första helt orimligt att fastställa en tidsbestämd tillståndsperiod innan man tydliggjort ramarna för de tre programbolagens uppdrag.

Det är för det andra helt uppenbart att med den snabba utveckling av medielandskapet som nu äger rum kan man inte cementera en tillståndsperiod om åtta år. Ingen vet hur medielandskapet ser ut år 2028!

Mot den bakgrunden förordar TU en kortare tillståndperiod om tre år – 2020-2023 med en ”översyn” som påbörjas redan under våren 2021, för att möjliggöra eventuella förändringar i tillstånden. Detta möjliggör också en anpassning till riksdagens mandatperioder.

Jeanette Gustafsdotter

Per Hultengård

VD
TU – Medier i Sverige

Chefsjurist
TU – Medier i Sverige